

m hoc.  
n Nota text.  
hic junda  
superfcriptio-  
ne, quod Scho-  
lares & Doct.  
simul faciunt  
Universita-  
tem. Do.  
Phillip. Font.  
o Nota quod  
diditio, prater,  
sequens nega-  
tivam inclu-  
dit. Do. hic  
Ro. Confil.  
328. Font.

fituari) omiffimus in hac parte fervare; hæc enim fecimus, ne infinitos libros destrui, & alios non sine maximis dispendiis, laboribus, & expensis de novo fieri oporteret. Universitati vestrae igitur per Apostolica scripta mandamus, quatenus librum hujusmodi cum multa maturitate digestum, quem sub Bulla nostra vobis transmittimus, prompto suscipientes affectu, eo utamini de cetero in judiciis, & in scholis; nullas alias, præter illas, quæ inferuntur, aut specialiter reservantur in eo, Decretales aut Constitutiones, à quibus unque nostris Prædecessoribus Romanis Pontificibus post editionem dicti voluminis promulgatas recepturi ulterius, aut pro Decretalibus habituri.

# DE SUMMA TRINITATE ET FIDE CATHOLICA.

## TITULUS PRIMUS.

I. GREGORIUS X. in Generali Concilio Lugdunensi. [an. 1273. in Gallia.]

*Spiritus Sanctus aternaliter à Patre & Filio, tanquam ab uno principio, & unica spiratione procedit.*  
Joan. And.

**F**IDELI ac devota professione fatemur, quod Spiritus Sanctus aternaliter ex Patre & Filio, non tanquam ex duobus principiis, sed tanquam ex uno principio: non duabus spirationibus, sed unica spiratione procedit. Hoc professus est hactenus, prædicavit, & docuit, hoc firmiter tenet, & prædicat, prædicetur, & docet Sacrosancta Romana Ecclesia, mater omnium fidelium & Magistra: hoc habet Orthodoxorum Patrum, atque Doctorum Latinorum, pariter & Græcorum incommutabilis & vera sententia. Sed quia nonnulli propter irrefragabilis præmissæ veritatis ignorantiam, in errores varios sunt prolapsi: Nos hujusmodi erroribus viam præcludere cupientes, hoc sacro approbante Concilio, damnamus & reprobamus omnes, qui negare præsumperint, aternaliter Spiritum Sanctum, ex Patre & Filio procedere: sive etiam temerario ausu asserere, quod Spiritus Sanctus, ex Patre & Filio tanquam ex duobus principiis, & non tanquam ex uno procedat.

<sup>a</sup> Papa cogitur confiteri. Do. & infidelis deponitur xl. distin. si Pop. per gloss. vi. Mag. & ibi Doct. Theologos. l. 7. sect. 11. & 12. S. Thom. Part. 14. q. 93. Art. 2. & 4.

<sup>b</sup> al. à Patre.

<sup>c</sup> PITH. <sup>1</sup> Fidei ac devota.] Matth. Paris 896. 919. Anton. Flor. part. 3. tit. 22. cap. 3. §. 12.

## DE CONSTITUTIONIBUS.

### TITULUS II.

I. BONIFACIUS VIII. [c. an. 1300. Roma.]

*Nova Constitutio Principis tollit primam contrariam, quamvis id non exprimat. Speciales consuetudines & statuta rationabilia non tollit, nisi id exprimat.* Joan. And.

**L**ICET Romanus Pontifex, qui jura omnia in serinio pectoris sui censetur habere, constitutionem condendo posteriorem, priorem, quamvis de ipsa mentionem non faciat, revocare noscitur. Quia tamen locorum specialem & personarum singularium consuetudines & statuta, cum sint facti, & in facto consistant, potest probabiliter ignorare. Ipsi, dum tamen sint rationabilia, per constitutionem à se noviter editam, nisi expressè caveatur in ipsa, non intelligitur in aliquo derogare.

<sup>c</sup> Quæ dicitur quasi commune statutum: & verbum statuti respicit ius scriptum i. dist. 5. Cum itaque fecerim Arch.

II. IDEM. [c. an. 1300. Roma.]

*Duo sunt dicta. Primum, quod statuta Ordinariorum non ligant probabiliter ignorantes. Secundum, quod statutum Episcopi extra suam Diocesim subditum non ligat.* Joan. And.

**U**T animarum periculis obvietur, sententis per statuta quorumcumque Ordinariorum prolatis, ligari nolumus ignorantes. Dum tamen eorum ignorantia crassa non fuerit aut supina. Statuto Episcopi, quo, in omnes, qui furtum commiserint, excommunicationis sententia promulgatur: subditi ejus furtum extra ipsius Diocesim committentes, minimè ligari noscuntur. Cum extra territorium jus dicenti non pareatur impunè.

<sup>d</sup> Doct. hic not. quod Laici ligantur statuto Episcopi in favorem anime facti. c. Nisi. de Jud. cap. inter. de Purg. Can. Font.

## DE RESCRIPTIS.

### TITULUS III.

I. GREGORIUS IX. [c. an. 1230. Roma.]

*Rescriptum impetratum ab excommunicato, est ipso jure nullum, & inde factum: nisi in causa excommunicationis vel appellationis.* Hoc dicit.

**I**Pso jure rescriptum, vel processus per ipsum habitus non valet: si ab excommunicato, super alio quam excommunicationis vel appellationis articulo, fuerit impetratum.

II. INNOCENTIUS IV. in Concilio Lugdunensi. [an. 1245. in Gallia.]

*Per clausulam Quidam alii, possunt soli quatuor conce-*

DE

*niri, quorum nomina in primo citatorio exprimitur, ne variationi sit locus.* Joan. And.

**C**um in multis Juris articulis infinitas reprobetur: providè duximus statuendum, ut per illam generalem clausulam, Quidam alii, quæ frequenter in literis nostris inseritur, ultra tres vel quatuor in judicium non trahantur. Quorum nomina in primo citatorio exprimat Imperator: ne locus fraudi forsitan relinquatur, si circa ea possit liberè variare.

III. IDEM in Eodem. [an. 1245. in Gallia.]

*Si actor contra reum super pluribus personaribus literas impetrat ad diversos, non valet literæ, nec processus eorum: & reo condemnabitur in expensis. Et idem in reo conveniente ad reconveniente actorem, eodem durante judicio.* Hoc dicit. Joan. And.

**D**ispensatio litium æquitas compendio volentes, quæ possumus industria coarctare, statum felicitis recordationis Gregorii Papæ IX. prædecessoris nostri, super hoc editum amplantes; Decernimus, ut si quis contra alium plures personales movere voluerit questiones, non ad diversos Judices, sed ad eisdem super omnibus hujusmodi questionibus literas studeat impetrare. Qui verò contrarium fecerit, omni commodo careat literarum: nec processus habitus valeat per eisdem, reo, si eum per ipsas citaverit vel fatigaverit, in expensis legitimis condemnandus. Reus quoque si eodem durante judicio vel conventionis, si contra eum literas impetrare maluerit, de jure suo debet apud eisdem Judices experiri: nisi eos ut suspectos poterit recusare: similis poena, si contra hoc fecerit, puniendus.

<sup>e</sup> Hoc est, si virtute primi rescripti ad versarius erat in mora, mala fide interrupta prescriptio, propter secundum rescriptum ad alium, omnes isti effectus pereunt Phil. Et Vide c. procedere etiam in delegatis ab inferioribus à Papa. Anch. Phi. Do. Font.

<sup>f</sup> PITH. <sup>1</sup> De jure suo, &c.] Novel. 53. & 96.

IV. BONIFACIUS VIII. [c. an. 1300. Roma.]

*Receptus per literas facultatis, si ad recipientes spectabat receptio: ipsorum & non Papæ auctoritate intelligitur esse receptus: nisi in literis aliud esset expressum. Si autem receptio non spectabat ad eos: tunc Apostolica auctoritate dicitur receptus.* Hoc dicit. Joan. And.

**C**um aliquibus recipiendi aliquem in Canonicum alicujus Ecclesie, non obstantibus ejusdem Ecclesie privilegiis consuetudinibus, vel statutis juramento, confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate alia roboratis, per nostras literas concedimus facultatem: si Canonicorum receptio alias in ipsa Ecclesia non spectat ad eos, quibus hujusmodi literæ diriguntur, sed ex earum viribus recipiunt potestatem: is qui recipitur, auctoritate Apostolica dignoscitur esse receptus. Si verò Canonicorum receptio alias pertinet ad eisdem; non Apostolica, sed recipientium censetur auctoritate receptus: nisi quod eum auctoritate nostra recipent, in nostris literis caveretur expressè.

V. IDEM. [c. an. 1302. Roma.]

*Rescriptum Papale quod concedit promotionem promotionum usque ad beneplacitum Papæ, exringitur mortuo Papæ: secus si ibi dicatur, usque ad beneplacitum Apostolicæ Sedis: nec intelligitur tale rescriptum de beneficiis prius non Canonice detentis.* Hoc dicit. Joan. And.

**S**i gratiosè tibi à Romano Pontifice concedatur, ut beneficia quæ tempore tuæ promotionis obtinebas, posses usque ad suæ voluntatis beneplacitum retinere: hujusmodi gratia per ejus obitum, per quem ipsius beneplacitum omnino extinguitur, eo ipso expirat. Secus autem si usque ad Apostolicæ Sedis beneplacitum gratia concedatur prædicta; tunc enim, quia Sedes ipsa non moritur, durabit perpetuò: nisi à successore fuerit revocata. Prætextu verò talis concessionis, quæ debet, cum sit ambitiosa, restringi: ea solùm beneficia, quæ Canonice obtines, potes licitè retinere.

<sup>g</sup> Quid nominè beneficii intelligatur. Vide Doct. in c. cum olim. de Prob. ben. & Dig. Plura beneficia sine dispensatione tenere licet. infra eod. tit. Gratia. Dom. & obtines. postis, &c.

VI. IDEM. [c. an. 1302. Roma.]

*Vacatio per mortem, & vacatio per renunciationem sunt diversa: & idè in literis ad beneficia impetratis, uno expresso non venit reliquum.* Hoc dicit. Joan. And.

**S**uceptum ab Apostolica Sede mandatum, ut ab aliquo beneficii, quod obtinet, resignatione recepta, ipsum alteri conferas & assignes; adimplere non potes, si ille antè quam resignet, rebus eximatur humanis. Cum non per resignationem vacaverit, sed per mortem. Nisi de intentione mandantis aliud appareret expressè. Si duo super eodem beneficio literas impetrent: Primo eorum per illius obitum, qui tenebat: secundo verò per cessionem ejusdem, ipsum proponente vacare: Secundus, cum beneficium ipsum